

O B S A H

str.

Předmluva	
Obsah	
1. Úvod	8
1.1. Perspektiva spotřeby a zdrojů energie	8
1.2. Energetické zdroje	8
1.3. Stručné charakteristiky přeměn energie	10
2. Termodynamické pochody	12
2.1. Teplota a práce	12
2.2. První termodynamická věta	13
2.3. Kinetické teorie plynů	14
2.4. Termodynamické proměnné	15
2.5. Vratné a nevratné procesy	15
2.6. Carnotův cyklus	15
2.7. Druhá termodynamická věta	17
2.8. Třetí termodynamická věta	17
2.9. Některé termodynamické cykly	18
2.10. Možnosti kombinace a záměn termodynamických cyklů a přeměn energie	22
3. Vybrané statí z kvantové a jaderné fyziky	29
3.1. Úvod	29
3.2. Einsteinova teorie relativity	29
3.3. Stavba atomu a základy spektroskopie	33
3.4. Elektronová struktura atomu	38
3.5. Dualita světla a hmotnosti	39
3.6. Heisenbergův princip nejistoty	40
3.7. Elektronový spin	41
3.8. Schrödingerova vlnová rovnice	42
3.9. Nespojité energetické stavby	44
3.10. Elektron v prostoru bez pole	45
3.11. Elektron v kvadratickém potenciálním zdroji	45
3.12. Volné elektrony	47
3.13. Složitější atomy a periodické soustavy (Pauliho vylučovací princip)	49
3.14. Buzení a ionizace	54
3.15. Kvantové tunelování	56
3.16. Vedíkový atom	57
4. Teorie volného elektornu kovů	60
4.1. Meziatomové síly	60
4.2. Elektronový plyn	62
4.3. Teorie volného elektronu kovů	64
4.4. Aplikace teorie volného elektronu	67
1. Termoionická emise	67
2. Kontaktní potenciály	69
3. Hallův efekt	70
4. Fotoelektrický efekt	71
5. Pevná fáze	73
5.1. Elektronová stavba hmoty	73
5.2. Pojetí energetických pásem	73

5.3. Vodivost podle pásmove teorie	75
5.4. Činitel Fermiho	77
5.5. Intrinzipní (vlastní) polovodič	78
5.6. Extrinzipní (znečistěné) polovodič	81
5.7. Účinek elektrického pole	84
5.8. Doba života a rekombinace	85
5.9. Energetická pásmá	87
1. Rekapitulece	87
2. Vlastní polovodič	88
3. Nevlastní polovodič	89
4. p-n přechody	90
5. Kovy	91
5.10. Fyzikální principy polovodičových zařízení	91
1. Usměrňovače	91
a) Diody s bodovým kontaktem	91
b) p-n přechodové diody	94
c) Referenční diody	96
d) Tunelová dioda	97
2. Tranzistory	98
a) Tranzistor s bodovým kontaktem	98
b) Plošný tranzistor	99
c) Tranzistor s účinkem pole	101
3. Thyristory	102
4. Fotoelektrické články	105
a) Fotovoltaický efekt	105
b) Fotovodivý efekt	105
6. Plazma	106
6.1. Charakteristiky plazmatu	106
6.2. Průřez a ionizace	107
6.3. Síly mezi nosiči nábojů	109
6.4. Boltzmannova rovnice	109
6.5. Transportní jevy	110
7. Palivové články	112
7.1. Úvod	112
7.2. Termodynamika palivového článku	112
1. Energie	112
2. Potenciál	113
7.3. Normální palivový článek a regenerativní palivový článek	114
7.4. Provozní charakteristika	115
7.5. Kysliková elektroda	119
1. Reversibilní potenciál	119
2. Klidový potenciál	120
3. Kinetika plynových difuzních elektrod	121
4. Technologické parametry a experimentální výsledky	126
7.6. Různé typy palivových článků	127
7.7. Elektrody a elektrokatalyzátory	133
7.8. Výkon a účinnost palivového článku	134
7.9. Palivové baterie a systémy	136
7.10. Aplikace a další perspektivy	137

8. Termoelektrické přeměny	139
8.1. Úvod	139
8.2. Základní pojmy a definice	139
8.3. Fyzikální analýza termoelektrického efektu	142
1. Klasická termodynamická analýza	142
2. Termoslektrické koeficienty v polovodičové teorii	143
3. Obecné rovnice	145
8.4. Termoelektrická zařízení	146
8.5. Různé typy termoelektrických generátorů	147
8.6. Termoelektrická materiály	150
8.7. Přenos tepelné energie	153
8.8. Výroba energie	154
8.9. Účinnost, ztráty, výkon	156
8.10. Maximální výkon mezi fixovanými teplotami	157
8.11. Chlazení	158
8.12. Kontakty a teplotně závislé materiály	161
8.13. Nernstov a Ettinghausenov efekt	162
1. Obecné	162
2. Nernstovy materiály	164
3. Nernst-Ettinghausenova zařízení	165
9. Fotoelektrické měniče	166
9.1. Úvod	166
9.2. Energie záření	167
9.3. Fotovoltaický efekt	168
9.4. Fotovoltaický materiál	172
1. Všeobecné	172
2. Křemíkové fotovoltaické články	174
3. Fotovoltaické články s jinými materiály	177
4. Vícemateriálové fotovoltaické články	178
5. Fotovoltaické články s odstupňovanou energetickou mezírou	178
6. Mnohopřechodové fotovoltaické články	178
9.5. Výkon, ztráty a účinnost	179
9.6. Fotovoltaické baterie a systémy	182
9.7. Použití fotoelektrických článků pro přeměnu slunečního záření na elektřinu	183
1. Ekonomické aspekty a perspektivy	183
2. Soustřeďování slunečního záření	183
10. Magnetohydrodynamické přeměny energie	185
10.1. Úvod	185
10.2. Vodivost ionizovaného plynu	185
10.3. Magnetohydrodynamické rovnice	188
- Rovnice kontinuity	188
- Pohybová rovnice	189
- Energetická rovnice	189
- Maxwellovy rovnice	190
- MHD rovnice a MHD approximace	190
10.4. Provozní rozsah MHD konsilu	191
10.5. Různé typy MHD generátorů	192
- Stejnosměrné generátory	192

- Lineární generátory	192
- Analýza lineárních generátorů	194
- Numerický příklad	196
- Vírové generátory	197
- Radiální výtokové generátory	197
- Prstencový Helliov generátor	197
- Střídavé generátory	198
10.6. Magnetohydrodynamické materiály	199
10.7. Výroba magnetického pole	201
10.8. Výkon, ztráty, účinnost	202
- Spojité elektrody	202
- Paralelně segmentované elektrody	202
- Helliov generátor	202
- Seriově spojené elektrody	203
- Ztráty v MHD generátoru	203
10.9. MHD elektrárenské systémy	204
- Otevřený cyklus bez regenerace	205
- Otevřený cyklus s regenerací	205
- Systém se dvěma pracovními látkami	205
- Uzavřený systém	206
10.10. Ekonomické aspekty a další perspektivy	206
11. Termoionická výroba elektřiny	209
11.1. Úvod	209
11.2. Termoionická emise	209
11.3. Termodynamická analýza termoionické emise	211
11.4. Fermi-Diracova analýza termoionické emise	212
- Výkonnostní charakteristika	214
11.5. Různé typy termoionických konvertorů	215
- Vysokotlakové termoionické konvertory	216
- Nízkotlakové termoionické konvertory	218
- Vysokotlakové termoionické konvertory	220
- Obloukový termoionický konvertor	221
11.6. Termoionické materiály	222
- Katody	222
- Anody	223
- Neutralizační plyny	223
- Obaly	223
11.7. Neutralizace prostorového náboje	223
11.8. Výkon, ztráty a účinnost	225
11.9. Termoionické systémy	228
11.10. Ekonomické úvahy a další vývoj	228
12. Jaderná syntéza	230
12.1. Úvod	230
12.2. Podmínky pro jadernou fuzi	230
12.3. Plazmové obmezení magnetickým polem	233
12.4. Nestabilnosti plazmatu	233
12.5. Různé přístupy k zvládnutí jaderné syntézy	235
- Pinč efekt	236
- Model pinče	237

- Tokamak	239
- Stellarátor	239
- Vytvoření rotační transformace	240
- Jiné přístupy	241
- Injektování plazmatu	242
- Systém "Astron"	243
- Špičkové uspořádání	244
- Theta pinč	244
- Homopolární systém	245
- Ixion	245
- Magnetronové zařízení	245
- Radiofrekvenční obmezení	245
- Vnitřní elektrostatické plazmové obmezení	246
12.6. Tvorba plazmatu	246
- Ohmický ohřev	246
- Magnetickokompresní ohřev	246
- Ohřev cyklotronovou rezonancí	247
- Ohřev pomocí injektování neutrálních částic	247
12.7. Laserem zapalované termojaderné reakce	248
a) Fyzikální základy	249
b) Laserová absorpcie	250
c) Srážková absorpcie	251
d) Rezonanční absorpcie	251
e) Transport energie	252
f) Hydrodynamika	253
g) Vývoj laserů	256
h) Metody frekvenčních přeměn	258
i) Řízení pomocí tvarování impulsu	258
j) Experimentální záměry	258
k) Energetické studie	258
l) Projekty modelů laserem zapalovaných termojaderných reakcí	260
m) Stav laserového vývoje	263
12.8. Možnost MHD přeměny energie z impulsních termojaderných reak.	263
- Konduktivní plazmový MHD generátor	264
- Indukční MHD generátor	265
12.9. Ztráty a účinnost termojaderných reaktorů	266
12.10. Ekonomické aspekty a další perspektivy	270
13. Elektrodynamické přeměny energie	271
13.1. Úvod	271
13.2. Pohyblivost iontů	271
13.3. Elektrodynamické rovnice	273
13.4. EGD zařízení	274
13.5. Různé typy EGD generátorů	276
- Van de Graaffův generátor	276
- Aerosolové EGD generátory	277
- EGD generátory se širokým kanálem	278
- EGD generátor s jehlovým kanálem	280
13.6. EGD materiály	282
13.7. Technika iontového injektování	284

13.8. Výkon, ztráty, účinnost	286
13.9. EGD generátory a systémy	288
13.10. Aplikace a budoucí směry	289
14. Parametrické přeměny energie	290
14.1. Úvod	290
14.2. Základy dielektrického řešení	290
14.3. Feroelektrická hystereze a Curieho teplota	291
14.4. Časová konstanta	294
14.5. Základy feromagnetické teorie	294
14.6. Feroelektrické materiály	296
14.7. Feromagnetické materiály	297
14.8. Stejnosměrné feroelektrické generátory	299
14.9. Stříďavé parametrické generátory	301
1. Kapacitní parametrický obvod	301
2. Induktivní parametrický obvod'.....	306
14.10. Výkon, ztráty a účinnost feroelektrických generátorů	308
14.11. Analýza feromagnetických generátorů	311
14.12. Plazmový parametrický generátor	312
14.13. Lineární parametrické měniče energie	314
15. Jiné metody přímých přeměn energie	315
Literatura	317